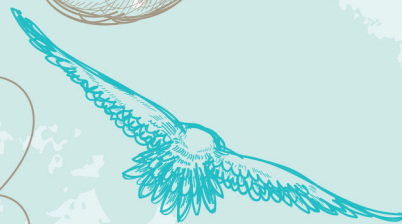

ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту
Републике Српске

Кулборски
споменар
2015

ПРОЈЕКАТ
“Социјализација дјеце Републике Српске 2015”

ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту
Републике Српске

Кулборски споменар 2015

Бијељина 2016. године

САДРЖАЈ:

Уводно обраћање Министра здравља и социјалне заштите Републике Српске, др Драгана Богданића.....	4
Обраћање в.д. Директор-а ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту	7
Кумборско љето 2015-то.....	9
Смјена прва.....	12
Смјена друга	15
Смјена трећа	18
Смјена четврта.....	24
Смјена пета	28
Смјена шеста	31
Смјена седма	36
Смјена осма.....	40
Смјена девета	45
Смјена десета	50
Смјена једанаесета.....	53
Смјена дванаесета.....	58
Смјена тринаеста.....	61
Смјена четрнаеста	66
Ријеч гостију.....	70

Марија Никић
Модрича

УВОДНО ОБРАЋАЊЕ МИНИСТРА ЗДРАВЉА И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ ДРАГАНА БОГДАНИЋА

Велико ми је задовољство што имам прилику да вам се поново обратим и потврдим да смо четрнаесту годину за редом још једном успјешно завршили реализацију пројекта „Социјализација дјеце Републике Српске“. Са поносом износим чињеницу да смо ове године досегли цифру од скоро 20.000 дјеце из свих дијелова Републике Српске који су учествовали у овим активностима.

Посебно је задовољство када се има у виду да Пројекат укључује малишане који живе у неповољним породичним, социјалним и материјалним условима, дјецу која су жртве насиља, са потешкоћама у развоју, ромску дјецу, дјецу без родитељског старања, из вишечланих породица, са различитим проблемима и обољењима, али и најталентованију дјецу цијеле Републике Српске која заједно, на принципу инклузивности проводе вријеме на мору. Поред квалитетног одмора, више пута смо потврдили да учешћем у Пројекту, дјеца остварују своје потенцијале и откривају таленте кроз различите програмске активности и креативне радионице посебно припремљене за њихову доб, развој и индивидуалне карактеристике. Један од наших најважнијих резултата јесте да су дјеца која су боравила у

Кумбору поред задовољавања развојних потреба, социјализације, интеграције, афирмације својих потенцијала, развијала и осјећаје емпатије и учила о здравим начинима живота.

Такође, не смијемо занемарити чињеницу да је за велики број дјеце ово био и први сусрет са морем и прво искуство раздвојености од родитеља гдје су учила о процесу осамостаљивања, поштовању правила живота, правила поштовања туђег и сопственог времена, као и прихватању других уз потпуно уважавање различитости. Напредак који смо видјели код малишана, након сваке десетодневне смјене, доказао је да труд институција и свих ангажованих установа и особља у овом Пројекту није узалудан. Не постоји ни један статистички податак, нити објављени резултат који се може упоредити са успјехом који видимо у дјечијим осмјесима који су ме и ове године дочекали и испратили из Кумбора. Још једном сам се увјерио колико је важна инклузија и едукација дјеце у условима гдје су сви једнако третирани и гдје је свима омогућено да покажу своје таленте и изразе своју индивидуалност. Подршка, једнакост и заједништво су ријечи које најкраће, али најбоље описују Пројекат „Социјализација дјеце у Републици Српској“.

Ову прилику бих искористио и да се захвалим координаторима Пројекта, васпитачима и аниматорима који су најодговорнији за сигурност и комфор дјеце, али и свим нашим партнерима међу којима су центри за социјални рад и службе социјалне и дјечије заштите, удружења родитеља дјеце са потешкоћам у развоју и родитеља из вишечланих породица, Борачка организације РС, Савез удружења ратних војних инвалида, специјализоване установе социјалне и дјечије заштите, здравствене установе са дјецом на дужим и чешћим хоспитализацијама и на рехабилитационим третманима, као и студентима волонтерима.

Министарство здравља и социјалне заштите Републике Српске је пружало и сигурно ће наставити пружати потпуну и недвосмислену подршку овом Пројекту јер непосредан рад са дјецом је показао да има већи смисао и сврху него било које друге активности. Дјечија радост и безбрижност, али и пружена прилика за сретније одрастање је незамјењиво улагање у будућност не само ових малишана, него и нашег друштва.

Као министар посебно, али и као доктор и човјек, неизмјерно сам срећан што овакав Пројекат постоји и опстаје у Републици Српској и надам се ћемо заједничким радом и активностима омогућити да потраје још дуго, дуго година.

Драган Богданић, др мед.
Министар здравља и социјалне заштите Републике Српске

ПОШТОВАНА ДЈЕЦО И ОСТАЛИ УЧЕСНИЦИ У ПРОЈЕКТУ "СОЦИЈАЛИЗАЦИЈА ДЈЕЦЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ"

Уз један велики поздрав и искрене честитке за четрнаест успјешних година вашег и нашег Пројекта, имам потребу да вам се представим, јер вам се обраћам у функцији новог Директора ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту. Крајем августа 2015. године сам постављен на чело ове уважене институције.

Зовем се Недељко Јовић, из Бијељине сам и имам 31 годину. Прије доласка у Фонд, како из медија, тако и из личних контаката, био сам упознат са реализацијом пројекта "Социјализација дјеце Републике Српске". Презентована искуства су код мене изазивала топла осјећања, али и задовољство да се тако велики Пројекат реализује у нашој Републици Српској.

На почетку мог мандата, реализација Пројекта је већ била у завршној фази, па сам искористио прилику да посјетим учеснике последње смјене овогодишњег циклуса. Био је то за мене посебан догађај и невјероватно искуство, поготово што су моја професионална искуства била у другој области. На једном мјесту толико лица са сметњама у развоју који беспрекорно функционишу и уз подстицај стручног тима смјене показују своје преостале капацитете, скривене таленте и неизмјерну подршку једни према другима. Осјећао сам се привилеговано што сам бар на дан био дио њихове "кумборске приче".

У Стручној служби Фонда упознали су ме са задивљујућим подацима да је током претходних четрнаест љета Пројектом обуваћено преко 20.000 дјеце најосјетљивијих категорија из свих градова и општина Српске, а са пратећим особљем преко 24.000 лица. Ове цифре су вриједне дивљења, али за мене као новог Директора су о б а в е з у ј у ћ е у смислу да наставимо на путу даље реализације Пројекта и његовог унапређења. Најчешће за мене кажу да сам изузетно млад за ову позицију и слажем се у једном дијелу, али са друге стране може да буде и предност, у смислу да уложим своју енергију и да заједно са Стручним тимом Фонда, који годинама реализује овај врло захтјеван посао, још више напора уложимо за даљи развој и напређење ове услуге упућене ка дјеци Српске.

На крају мог кратког обраћања желим прије свега да се захвалим претходном Директору, господину Момиру Попићу, који је био на челу успјешног тима у реализацији и сталном унапређењу овог Пројекта. Такође изражавам захвалност сарадницима и партнерима широм Републике Српске, који су допринијели да "Социјализација дјеце Републике Српске" постане опште друштвено препознатљив и од стране Владе Републике Српске подржан Пројекат.

Овом приликом желим да искажем своју безрезервну спремност да уз подршку Владе Републике Српске, ресорног Министарства здравља и социјалне заштите, локалних заједница заједно са Стручним тимом Фонда и неизоставним сарадницима на терену, наставим да нижем успјешне године "Социјализације .." а на добробит дјеце Републике Српске, за "неке нове клинце".

Срдачно ваш,

НЕДЕЉКО ЈОВИЋ

в.д. Директора-а

ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту

КУМБОРСКО ЉЕТО 2015-ТО

Уважени сарадници и драга дјецо,

Прође лето 2015-то! Четрнаесто по реду лето “Социјализације..” , а ми бројимо само НАША лета. На том путовању, дугом готово деценију и по, са нама је било више од 24.000 лица, од тога готово 20.000 малишана из цијеле Српске.

Током минулог, кумборског лета у Пројекту је било 1661 дијете са одраслим укупно 2056 лица који су градили своју, кумборску причу 2015. године. У Билтену који је пред вама, покушали смо да направимо споменар најзначајнијих догађања током 123 дана овогодишњег лета. Фотографије из четрнаест смјена, дјечији радови, наши и ваши текстови су подсјетник на дуго, топло лето кумборско.

Прелиставајући Билтен, застаните, прочитајте, погледајте! Ви који сте били дио “Социјализације..” сјетите се како је то било у вашој смјени, а ви који нисте били надамо се да ћете пожељети да будете са нама, или да на било који начин допринесете да заједно унаприједимо Пројекат у најбољем интересу дјеце Српске.

Овом приликом желим само да подсјетим на неке најзначајније чињенице које карактеришу годину наших заједничких напора.

У реализацију овогодишњег Пројекта смо кренули још 20. маја са предшколцима, који су уљепшали камп, а на задовољство свих било их је по први пут преко 100 из једанаест општина и градова Српске. Нису се много купали, али су се играли поред мора, дружили, показивали своја умијећа и након седам дана напустили одмаралиште у Кумбору и пуни утисака вратили се у своје породице.

И тако смјена за смјеном, укупно њих четрнаест, од тога десет десетодневних, а прва и последња седмодневне, су се смјењивале. Радост, најчешће првог сусрета са морем, неизвјесност од непознатог, дружења, прве симпатије, обука у пливању, витешка спортска такмичења, недискриминаторска надметања у вјештинама и талентима, исказивање потенцијала и на крају сузе због растанка, карактеришу учешће у пројекту "Социјализација дјеце Републике Српске".

А како је било ове године, најбоље су аутентично, анонимно исказала дјеца-учесници у Пројекту у 2015.-ој години у тзв "чаробној кутији". Треба имати у виду да сва наша дјеца због узрасне доби или објективних здравствених сметњи нису у прилици да искажу свој став и мишљење.

Тако од укупног броја анкетираних дјеца-учесника, учешће у Пројекту се допало за њих 96%, а највише им се свидео боравак на мору и активности на води (62,4%), потом дружење (36,6%) и све остало (4,4%). Нове другаре је стекло чак 98%, у Пројекту би готово сви поново учествовали. Своје васпитаче на скали од 1-5 су оцјенили врло високо у просјеку 4,8 истом оцјеном су оцјенили и педагошке координаторе.

Школу пливања, као обавезну активност су сви "похађали", без обзира на здравствени статус. Први дан, упадљиви страх од воде је показивало укупно 85-оро дјеце, а последњи свега 12-оро. Захваљујући знању, вјештинама, пожртвованости и емпатији спортских аниматора близу 65% малишана је савладало вјештину пливања (74,8% дјеце без сметњи у развоју је "пропливало", а чак 35,9% дјеце са сметњама у развоју).

Сем тога, наши малишани су пуно сликали, писали рецитовали, пјевали, глумили, плесали.... и шта све још уз подршку својих васпитача. Радо су посјећивали радионице наших младих колега, студената волонтера, активно учествовали и дијелили своје дилеме, непознанице и бриге.

Са пратећим, подржавајућем особљем (психолозима, социјалним радницима) разрјешавали проблеме адаптације, сепарације, али и проблеме које њиове мале душе носе из својих домова... Без васпитача, координатора и медицинског тима, не би могао Пројекат функционисати и ништа не би било исто.

Оно што је значајно обиљежило један период реализације овогодишњег Пројекта је присуство тз. морског вируса, који је захватио готово цијело црногорско приморје. Посебно је била угрожена седма смјена. Захваљујући комплетном тиму те смјене (медицинском особљу, координатору, спортским аниматорима и васпитачима) све се завршило на најбољи начин, без здравствених посљедица и ипак на крају са сузама у очима малишана због завршетка смјене и расанка са другарима. То је најбољи показатељ да је "седма смјена победила вирус", како су то истакли актери те смјене.

Наравно, да би се могли превазићи сви ризици које носи реализација овако великог и захтјевног Пројекта, изузетно је важна припрема за учешће дјецe у Пројекту, а то подразумијева и одабир пратећег стручног особља- емпатичних професионалаца. Центри за социјални рад и службе социјалне и дјечије заштите у сарадњи са невладиним сектором и републичким удружењима, су носиоци припремних активности у локалним заједницама.

Безбједно и удобно путовање дјецe и пратећег особља је заслуга нашег, дугогодишњег поузданог превозника и изузетног партнера АД "Дринатранс"-а из Зворника.

И тако..широка је, а самим тим и стабилна, наша сарадничка мреже у реализацији Пројекта. Желим посебно да истакнем да ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту у дугогодишњој реализацији Пројекта има неопходну подршку Владе Републике Српске и ресорног Министарства здравља и социјалне заштите, али и других релевантних институција, као и појединих локалних заједница.

Ово је прилика да као руководилац Пројекта свима искажем своју људску и професионалну захвалност за ангажман и подршку коју нам дају, јер су они неодвојиви дио пројекта "Социјализација дјецe Републике Српске".

На крају мог обраћања оправдано очекујем да уживате у нашем и вашем "Кумборском споменару 2015". Желим да знате да затварањем његове последње странице ускоро отварамо нову страницу, неког новог споменара нашег и вашег Пројекта, до тада све вас искрено Вас поздрављам.

Мр Јованка Вуковић
дипл.социјални радник
Руководилац Пројекта

СМЈЕНА ПРВА

20.05. – 27.05.2015. год.
најмлађа, најслађа

дјеце: 99
одраслих лица: 25
укупно: 124

Другари су били из: Бања Луке, Мркоњић Града, Приједора, Требиња, Добоја, Источног Новог Сарајева, Гацка, Бијељине, Зворника и Чајнича

“Главна тета” – Сандра Малић из **Кнежева**

“Активности њиховим се именом зовеш” – Младен Ковачевић из **Рогатице** и Ненад Милошевић из **Бијељине**

“Опасни чика доктор” – Срђан др Кравић из **Гацка**

“Сестра за све боље” – Финка Дулаћ из **Гацка**

Студентске су осмијехе дијелили – Стафан Ђурић из **Бијељине** и Дајана Чубриловић из **Бања Луке**

Мој мали јубилеј – Моје учешће у Пројекту

Моје прво учешће у Пројекту било је 2007. године. Тада сам у Кумбор као васпитач водила групу предшколаца из Гацка. То је било „пробијање леда“ за овај узраст у овој средини. Била сам срећна што је баш мени указано повјерење да поведем малишане у Кумбор. Али, то је била и велика обавеза и одговорност. Помало ме хватао и страх – хоће ли све проћи како треба?

Обављено је много разговора са родитељима и дјецом, спремање, договарање, неизвјесност... Уз велики труд и рад одлично смо се уклопили у програм Пројекта. Све је протекло у најбољем реду. Најважније ми је било да су дјеца добро и да су задовољна. Кад сам видјела њихова озарена лица и радостан осмјех, и мојој срећи није било краја. Тада ми ништа није било тешко урадити за њих. Осјећала сам огромно задовољство и понос што сам била дио Пројекта. То се не може описати ријечима, то се мора доживјети.

Од тада сам просто срасла са овим Пројектом и у њему учествовала више година- у десет смјена. И никад ми ништа није било тешко. Свака нова смјена је била нови изазов, ново задовољство. Са дјецом сам просто дијелила све: и радост, и игру, и срећу, тугу, задовољство, побједи и поразе... Упознала сам много добрих људи и предивне дјеце. Сада, када сам се

пензионисала, дружење у Кумбору ће ми сигурно недостајати.

Мислим да је овај Пројекат јединствен, јако добро осмишљен и организован, и сва је срећа што га је неко измислио, што се оволико година успјешно проводи на радост више хиљада дјеце.

Међусобно упознавање и дружење свих категорија, кроз разне добро осмишљене активности, је од непроцењиве вриједности за срећу и добробит дјеце, као и друштва у цјелини. Јер дјеца су наша будућност, а за будућност треба све учинити. Многа дјеца се и након више година са радошћу сјећају згода и незгода доживљених у Кумбору.

Похвално је напоменути да се Пројекат стално усавршава, да се уводе иновације и побољшавају услови смјештаја.

Хвала свима који су уградили дио себе у овај Пројекат ради дјечије радости и задовољства, а срећно свим будућим учесницима у њему. Жељела бих да овај Пројекат живи још много година и да сваке године буде још успјешнији.

**Васпитач
Госпава - Гоца Јовановић**

СМЈЕНА ДРУГА

*27.05.-05.06.2015. год.
почетак јуна качи, тако да су
прави јунаци наши купачи*

дјеце: 112

одраслих лица: 24

укупно: 136

Другари су били из: Оштре Луке, Челинца, Приједора, Мркоњић Града, Градишке, Пелагићева, Вукосавља, Доњих Жабара и Модриче

“Прво лице смјене” – Ђорђе Пајић из **Бијељине**

“Учитељи пливања срца ватреног” - Бобан Миросављевић из **Бијељине** и
Мирослав Кос из **Костајнице**

“Посвећена докторица” – Боса др Ђајић из **Бања Луке**

“Сестра младалачког осмијеха” – Јелена Мишић из **Бања Луке**
Дјечије заврзламе пратили студенти – Сања Станковић из **Српца**,
Драгана Ждрале из **Лукавице** и Николина Томић из **Сокоца**

Мој мали јубилеј – Моје учешће у Пројекту

Упитах пријатеља, шта је за тебе тринаест година? Рече... То ти је када тринаест пута спремиш зимницу, киселиш купус, сушиш месо... А дијете од десет година, након тринаест? Већ је одрастао човјек...

То дијете је 2002. године учествовало у нашем Пројекту, пробило лед и поставило темељ. За њим је кренула ријека дјеце чија граја, смијех, сузе и плач пред растанак, испунише камп у Кумбору.

У улози васпитача кренух 2003. године, по наговору пријатеља Вула из Зворника. Сматрао сам да сам психофизички дорастао изазову, као бивши спортиста, учесник више манифестација, организатор.... Дјеца су била фантастична, али нажалост одрасли? Као рогови у врећи! Многи од њих нису схватили значај Пројекта, занемарили су дјецу, њихове потребе и жеље, а себе и свој его ставили у први план. Поједини васпитачи су своју групу дјеце одвајали, а са колегама су били на Ви. Примједбе су износили на све и свашта, не због дјеце, махом због својих фрустрација и неостварених жеља. Схватио сам да се ми одрасли морамо едуковати, радити на себи, учити од колега и на дјецу преносити позитивну енергију. Учио сам и од дјеце. Свако од њих, излазило би стидљиво из своје љуштуре и на сцени кроз свој први наступ откривало до тада скривени таленат.

Из Јавног фонда је будно праћен Пројекат. Озбиљним приступом и професионалним залагањем препреке су благовремено отклањане и из године у годину осјећао се значајан напредак у свим аспектима. Све је подређено потребама дјете, њиховој социјализацији, едукацији, креацији....

То скривено дјечије срце у мени и даље куца за нове будуће људе спремно да са њима подјели још једно незаборавно љето у Кумбору или сличној дестинацији, уз грају, смијех, сузе и плач пред растанак.

општина Соколац
Бранислав Ђурковић, социјални радник
Васпитач 2003-2015. године

СМЈЕНА ТРЕЋА

05.06.-14.06.2015. год.
дјеца су украс свијета, а посебно цвјетају
када је смјена пуна тета

дјеце: 132
одраслих лица: 27
укупно: 159

Другари су били из: Бања Луке, Приједора и Зворника

“Први осмијех смјене” – Бранка Здјелар из **Бања Луке**

“Подршка топлином зрачи” – Зорица Марјановић из **Приједора**

“Да пливачки остваре сан” – Дарио Бунијевац из **Брчког**, Бојана
Грозданић из **Братунца** и Вања Ђирковић из **Милића**

“Мелем за душу” – Азра др Пашалић из **Приједора**

“Радо да подијели ријечи” – Ведрана Згоњанин-Ковачевић из **Приједора**

Са дјецом се сродили студенти – Светлана Латиновић из **Приједора**,
Николина Полимац из **Пала** и Наташа Маликановић из **Милићи**

Кумборска прича

Све је почело у љето 2012. године, када сам као студент Педагошког факултета у Бијељини позван да учествујем у Пројекту ЈУ Јавног фонда за дјечију заштиту РС под називом „Социјализација дјете Републике Српске“. Иако, још увијек млад и неискусан у свом послу, оберучке сам прихватио да учествујем у тада мени непознатом Пројекту. И никад се нисам покајао због тога. Чак шта више, постао сам одушевљен овим Пројектом. Ево и због чега.

Те 2012. године, кренувши пут Кумбора, аутобусом „Дринатранса“ из Зворника, ни слутио нисам да ћу живјети доживљај о коме сам само могао да маштам и о коме и дан данас причам. У аутобусу смо се већ сви упознали. Сјећам се да сам том приликом рекао координаторки Бранки Мишић, приликом упознавања, да идем као студент у Кумбор и да никад до тада нисам био на мору. Она се само насмијешила и рекла ми је: „Немој ти, сад кад тамо дођемо, да истрчиш из аутобуса и одмах скочиш у море“. Рекао сам јој да у Кумбор не идем да се проведем и да ћу да радим све што она каже и све што буде требало да се помогне васпитачима, „помоћи ћу“, јер ми је то дужност. Нисам ни слутио да ће ми Бранка за пар година бити колегиница на послу, коју ја и дан данас много волим и поштујем. Чим би стигли у Кумбор, увијек би прво помогли дјечи да изнесу своје ствари и да се смјесте у своје кућице, што би каснијих година за нас постала уобичајна процедура. Оно што ми се одмах свидјело јесте тај устаљени дневни ред у Кумбору, гдје се тачно зна кад се шта ради и ко је за шта тачно задужен. Редовно би се се одржавали састанци између особља које се налази у Кумбору и на тим састанцима се и ми васпитачи, студенти,

заједно са медицинским тимом, спортским аниматорима, супортивним особљем, координаторима социјализујемо, упознајемо и договарамо како да дјечија која су са нама омогућимо незаборавне тренутке у животу.

Наравно, успут рјешавамо све проблеме са којима се дјеча сусрећу и трудимо се да се они више не појављују. Управо та позитивна хармонија јединства која влада између нас васпитача, студената, спортских аниматора, медицинског тима и наравно координатора, преноси се на дјечу. То је оно што се мени тада, као студенту, највише допало и због чега сам једва чекао љето 2013. године, да као студент поново идем у Кумбор. Гледајући дјечије осмијехе, радости, дружења, постаје ти срце испуњено милином, јер знаш да си учесник најбитније фазе одрастања која се зове „дјечија срећа“. Једноставно се спустиш на дјечији ниво и заједно са њима проживљаваш сваки тренутак, а они и те како знају то да поштују и још више вас воле, слушају и цијене. А шта тек рећи за дјечије осмијехе у мору, дружења на вечерњим забавама, њихове међусобне симпатије за које мисле да ми не знамо. То је управо оно што краси овај Пројекат. Ех, тек радости, кад дијете освоји неку награду у вечерњем програму, па потрчи свом васпитачу да се похвали, а из очију му се види сјај као знак захвалности према васпитачу који га је припремио за маскембал, најфризуру, глуму или таленат шоу. На крају се и повученија дјеча кроз радионице са студентима и васпитачима ослободе и социјализују. Плаче се кад се пође кући за другом или другарицом који иду скроз на други крај наше Републике. Чују се уздаси и ријечи „ко зна да ли ћемо се више икад срести“. Ех, те 2013. смо сви на растанку плакали.

Знајући да 2014. године нећу моћи ићи у Кумбор као студент, јер сам завршио факултет, одлучио сам да идем као васпитач. Иако сам знао да ћу имати више обавеза као васпитач, ни у једном тренутку се нисам покајао. Чак шта више, због свих ових доживљаја које сам доживио као студент и прије свега претеране везаности за овај Пројекат који ми је испоставиће се, највише помогао да заволим своју професију којом се сада бавим. Осјећао сам се почаствованим што као један од васпитача водим дјецу из мога града Бијељине у прави мали рај на земљи у градићу Кумбор. Те 2014. године сам, уствари, схватио ко сам и шта сам у својој професији. Тај ведар дух који је красио дјецу и нас васпитаче те 2014. године у Кумбору, остао је уклесан у срцима свих нас који смо били учесници шесте смјене у богатом малом кампу између Игала и Бијеле. Управо је то оно што ми треба да пренесемо дјецу, ту ведрину, међусобно поштовање, солидарност и љубав према сваком. Тада сам увидио и схватио колико ме дјеца воле и увјерио се да сам за овај посао довољно спреман. Најбитније нам је од свега, да дјеци, поред доброг провода, омогућимо да се кући врате жива, здрава и задовољна. А ове 2015. године, увидјевши осмијехе дјеце са посебним потребама, скроз сам промијенио свој поглед на свијет. Та велика позитвна промјена на лицу мале Живане, коју сам ја учио два мјесеца у школи мијењајући њеног учитеља и за коју сам знао да се увијек осјећа одбачено од свог друштва, јер код куће живи у потпуно нехигијенским условима и нико не води рачуна о њој, управо представља право божанство овог Пројекта. Живана, иако дијете са

посебним потребама (лакшом менталном ретардацијом), у Кумбору је постала дјевојчица за примјер. Како се код куће слабо кад купала, све због небриге родитеља, и због тога што је у школу долазила увијек у истом одијелу, због чега нико у разреду није хтио да се дружи са њом, тако је у Кумбору показала супротност свега тога. Једноставно, вјеровали или не, Живана је у Кумбору постала потпуно нова особа, туширала се три пута дневно сваки дан, учествовала је свако вече у вечерњим програмима и шта више постала је за кратко вријеме омиљена на читавом кампу. Та промјена коју је донио овај Пројекат и сада се шири на лику мале Живане која је сада шести разред и коју друштво из разреда сада прихвата као једну од најомиљенијих дјевојчица у школи. И сада чујем од њених другара из разреда само ријечи хвале на њен рачун. Кажу ми да се Живана побољшала не само у хигијени, него и у учењу. Ето шта значи бити у Кумбору само десет дана.

Ја, као млад и надам се перспективан учитељ, себе видим у овом Пројекту за десет, двадесет па и тридесет година чак и као координатора који ће до тада бити веома искусан у свом послу. Овај Пројекат је прави мали рај на земљи и треба да уђе у традицију ове наше Републике и као такав да се преноси са старијих генерација на млађе, а млађи да га његују, чувају и усавршавају. Овај Пројекат треба да буде понос наше земље и као таквом њему не смије бити краја.

Добрица Лукић, Амајлије, Бијељина
Професор разредне наставе

Вељко Мурановић
Модрича

Николина Видић
Мркоњић Град

СМЈЕНА ЧЕТВРТА

14.06.-23.06.2015. год.
школској години се ближи крај,
а Кумбор постаје за дјецу рај

дјеце: 131
одраслих лица: 25
укупно: 156

Другари су били из: Теслића, Котор Вароши, Језера, Рогатице и Братунца

“Први осмијех смјене” – Олгица Рудакијевић из **Требиња**
“Спортски тандем” – Гоја Савић и Предраг Тривун из **Бијељине**
“Три у један докторица: млада, стручна, његујућа” – Драгана др
Радованац из **Шипова**

“Сестра топлог осмијеха” – Вера Вулић из **Бијељине**
Са дјецом “занат калили” студенти – Јована Ћорић из **Сарајева**, Дарко
Крсмановић из **Бијељине** и Јованка Вујанчевић из **Кнежева**

Кумборска прича

О искуствима из Кумбора могао бих писати данима и сигуран сам да ни тада не бих успио на прави начин описати искуства и чари које пружа Пројекат „Социјализација дјеце Републике Српске“. Искуства која сам стекао у овом Пројекту тешко ми је описати ријечима, то се једноставно мора доживјети.

Искрено, мој први контакт са Пројектом био је „шокантан“. Када сам те, 2011. године први пут, као један неискусан студент у раду са дјецом, ушао на огромну капију кампа у коме се Пројекат реализује и када сам видио сву ту дјецу различитог социјалног и здравственог статуса, запитао сам се. „Зашто је мени све ово потребно“? Међутим, након десет дана проведених у кампу кроз свакодневне контакте са дјецом различитог социјалног и здравственог статуса, сарадњом са васпитачима као и са представницима Јавног фонда за дјечију заштиту који су ми пружили огромну подршку а којима се овим путем и захваљујем, промијенио сам став и мишљење у вези са Пројектом. Какав је мој тренутни став и мишљење и колика је моја срећа и задовољство што сам дио Пројекта говоре чињеница да сам већ пет година у Пројекту и искрено се надам да ћу и даље бити дио ове приче.

На мене су посебан утисак оставила дјеца без родитељског старања са којима сам се први пут срео 2013. године а на моје велико задовољство, имао сам част да им прошле а и ове године будем васпитач током реализације Пројекта. Дани проведени са овом дјецом је нешто што ћу памтити током читавог живота. Тај, мој више пријатељски него ауторитативни однос према дјеци, њихово поштовање према мени, изненадни загрљаји које сам добио од дјеце од које то, искрено, нисам очекивао, њихова захвалност за сву подршку и помоћ коју сам им пружио за мене је највеће богаство које ме чини неизмјерно срећним.

Оно што ме посебно испуњава а и што овај Пројекат чини посебним јесте атмосфера која влада у кампу, као и то што су сви максимално ангажовани и то по принципу сви за једног, а један за све. Посебну драж има то што су љубазност, емпатија, дружење са дјецом и васпитачима, отвореност, весеље и смјех саставни дио живота овог кампа.

Кроз игру и дружење са дјецом и ми васпитачи се на неки начин можемо вратити у дјетињство. То су тренуци када бар на кратко можемо заборавити свакодневне бриге и проблеме који нас муче.

Богатство овог Пројекта је то што на овако малом простору можемо видјети сву љепоту дјетињства онаквог какво би оно стварно требало да буде, без обзира на то ко је какав, да ли може да се креће или не, како је обучен, да ли су патике које носи оригинал или не и сл. Драго ми је да смо сви једнаки и то је још једна чар овог Пројекта што га чини посебним.

Сматрам да је овај Пројекат пун погодак и да треба наставити да се реализује. Као што знамо, кроз Пројекат годишње прође стотине и стотине дјеце која, вјерујте, никада прије нису била на мору и којима све оно што Пројекат пружа много значи. Пројекат је имао утицај и на моје професионално усавршавање и напредовање, а то се види кроз то да сам након двије године учешћа у Пројекту као студент већ три године ангажован као васпитач током реализације Пројекта . Млади људи имају прилику да много науче, а самим тим и да покажу своје способности и знања које ће сигурно бити запажена и награђена.

Славиша Новаковић
дипл. социјални радник
Бања Лука

СМЈЕНА ПЕТА

23.06.-02.07.2015. год.
дошла нам је смјена пета и са собом
донијела дах правог љета

дјеце: 131
одраслих лица: 24
укупно: 155

**Другари су били из: Шамца, Петрова, Лакташа, Бијељине, Хан
Пијеска, Чајничка и Сокоца**

“На кормилу смјене искусни морски вук” – Војно Драгутиновић из

Милића

“Вође спортских активности” – Срђан Ешпек из **Зворника** и Љубица

Милановић из **Милића**

“Доктор који осмијех мами” – Мирослав др Јовић из **Добоја**

“Брижна сестра” – Рада Суботић из **Добоја**

Дјечије снове пратили студенти – Драгана Цвијетиновић и Бојана

Кулић из **Бијељине**

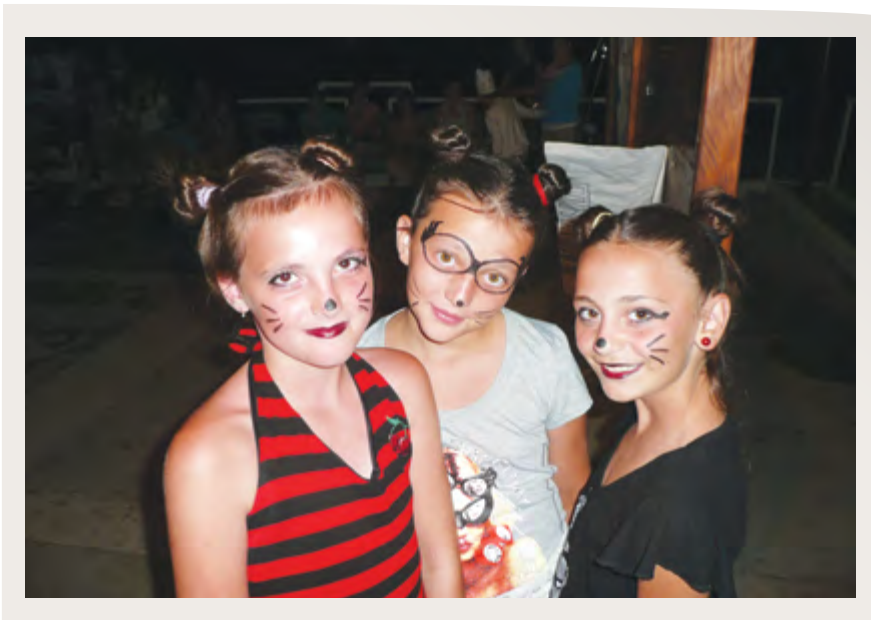
КУМБОР – Мој доживљај

Моје искуство у Кумбору је започело 2010. године. Тада сам била млада и неискусна васпитачица, али спремна на нова искуства и изазове у раду са дјецом.

Могу рећи да ми тада није било свеједно прихватити одговорност да водим велику групу дјеце на љетовање 10 дана. Али ипак, све је прошло како треба и било је лијепо. Вратила сам се задовољна и са пуно лијепих усмјена. Касније, наредних година, у Кумбор сам одлазила са љубављу. Сјећања на дане проведене тамо су била само лијепа и позитивна. Та дивна дјеца, њихово задовољство и срећа су били неописиви. Њихови осмјеси говоре више од хиљаду ријечи. То је нешто немјерљиво и непроцењиво и то је управо највећи разлог мог дугогодишњег учешћа у Пројекту.

Сјећам се радости дјеце која су први пут тад дошла на море, тог њиховог усхићења. Склопила су се многа пријатељства и научило се много тога кроз тих 10 дана. Размишљам о томе шта сам све ја тамо научила. И могу рећи, много тога. Искуство је непроцењиво и вриједи много. Морам признати да ми је најдраже од свега сазнање да ме дјеца воле. Значи ми то, како кроз посао тако и мимо њега. Кад ми дјеца кажу: „Волимо те тета Јелена“ или ми нацртају срце и напишу „најдражој васпитачици“, срце ми је као кућа. И то се никад не заборавља.

Кроз игру и дружење са дјецом и ми васпитачи се на неки начин можемо вратити у дјетињство. То су тренуци када бар на кратко можемо заборавити свакодневне бриге и проблеме који нас муче.

Богатство овог Пројекта је то што на овако малом простору можемо видјети сву љепоту дјетињства онаквог какво би оно стварно требало да буде, без обзира на то ко је какав, да ли може да се креће или не, како је обучен, да ли су патике које носи оргинал или не и сл. Драго ми је да смо сви једнаки и то је још једна чар овог Пројекта што га чини посебним.

*Јелена Балдо, дипл.социјални радник
васпитач из Лакташа*

СМЈЕНА ШЕСТА

02.07.-11.07.2015. год.
јулски дани постају врелији, а кумборски
све веселији

дјеце: 143
одраслих лица: 21
укупно: 164

Другари су били из: Бијељине, Бања Луке и Рибника

“На челу смјене” – Дражен Јанковић из **Зворника**

“За тебе увијек бићу ту” – Марјана Ђорђић из **Бијељине**

“Ах, то пливање и ниси тако страшно” – Рада Бабић из **Зворника**, Ненад Милошевић из **Бијељине** и Марко Блануша из **Костајнице**

“Пристапачна докторица” – Вела др Јовичић из **Зворника**

“Активна сестра” – Зорка Вујић из **Зворника**

Са дјецом се здружили студенти – Јована Штековић из **Бања Луке**, Тања Милинковић из **Бијељине** и Бојана Тадић из **Чајничка**

Учесник са обје стране

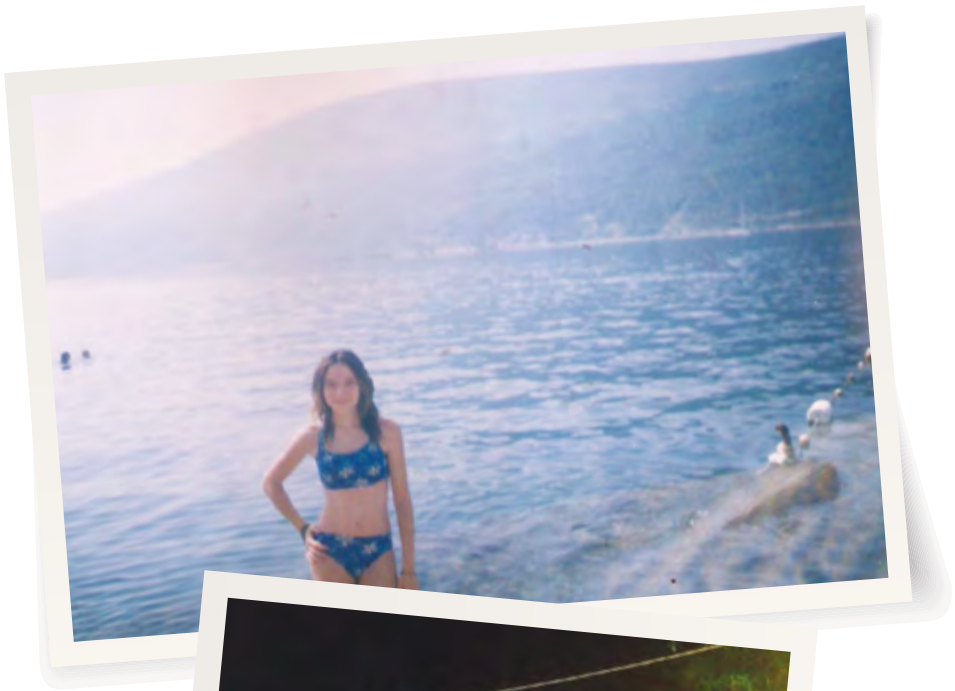
Мој први сусрет са кампом за социјализацију дјеце Републике Српске у Кумбору, био је љета 2007.године.

Имала сам тринаест година и била стидљива, преплашена дјевојчица, која долази из несвакидашње породице. Све што сам доживјела до тада, а имало је везу са људима, било је понижавајуће, тако да нисам очекивала ништа добро од одласка у камп пун непознатих људи. Док сам стајала на станици чекајући полазак аутобуса, срце ми је лупало, као да ме воде на суђење. Нисам себе сматрала особом која зна да комуницира са незнанцима, па сам покушала да будем што је више могуће невидљива. Путовање је само по себи било очаравајуће, гледала сам предјеле мјеста за која сам знала да постоје, али никада нисам посјетила. Сва моја еуфорија је престала када сам изашла из аутобуса и погледала око себе. Мислила сам да ћу пасти у несвјест. Граја и вриска ме је плашила, жељела сам ићи кући, и више ми није било битно да видим море.

Али како нисам знала да разговарам са било ким, а да се не зацрвеним и преплашим свакога, ћутала сам. Видјела сам лица слична мојим, уплашена и избезумљена. Једини осјећај који ми је био познат је тај да нигдје не припадам. Била сам убјеђена да ћу проћи, врло лако, незапажена, и да ћу некако преживјети тих десет дана. Али нисам била у праву. Моја процјена ситуације је била потпуно погрешна. Први дан је прошао и ја више нисам била сигурна да ли желим да идем кући.

Како су дани одмицали, ја сам све мање марила за позив од куће, нисам више трчала ка рецепцији да кажем мами како желим да се вратим. Разговори са њом су бивали краћи, а ја сам постајала видљива и спремнија за разговор. До мог доласка у Кумбор била сам чврстог става да ја нисам способна за било шта сем пуког постојања, али мој став је слабио сваким даном. Ко би рекао да десет кратких дана могу да буду тако значајни и пресудни једном дјетету.

Сада имам двадесетједну годину и памтим сваки дан проведен у кампу, свако јутро, сваку ноћ, сваку активност. Сјећам се имена свих другова и другарица које сам тамо упознала. Неке од њих сам виђала годинама касније, и била изненађена што ме се сјећају, и што су и њих ти дани промјенили, да сјећање на вријеме проведено у Кумбору не јењава. Послије тог искуства била сам охрабрена да комуницирам, да се

придружујем омладинским организацијама, да идем на друге кампове и да не стрепим од непознатог. На свим тим дешавањима, ја сам спознавала другачији осјећај, осјећај припадања.

Између осталог, ово искуство је било јако битно при мом избору факултета. Сада студирам факултет за специјалну едукацију и рехабилитацију у Фочи, и срећна сам што нисам погријешила у одабиру професије. Како нисам остала у току са дешавањима у Кумбору, послје мог првог и мислећи задњег сусрета са кампом, нисам знала да могу бити волонтер у истом. Када ме је асистентка обавјестила да могу да се пријавим као волонтер, и да имам велике шансе да одем тамо овог љета, била сам узбуђена и престрављена и поново узбуђена. Видјела сам прилику да ја погледам цијелу причу са друге стране, и будем у могућности да помогнем дјечи у којој могу да видим себе неколико година уназад. Не знам да ли могу да нађем ријечи које би описале моју срећу када сам поново корачала кампом, сва сјећања која сам имала су оживјела и ја сам поново била бојажљива дјевојчица од тринаест година. Када сам гледала сву ту дјецу око себе, која су ме овај пут звала „тето“, а не по имену, жељела сам да их загрлим и да им шапнем да нису невидљиви, да их неко разумије и да су способни за много тога, да ће ове дане памтити заувјек иако се тако

не чини први дан. И то сам и урадила, дала све од себе да њима тих десет кратких, али битних дана остану у најљепшем сјећању, да им пружим све што имам, јер је једном исто тако мени пружено све, за рад мог самопоуздања, моје сигурности и радости. Вољела бих да се моја искуства везана за камп у Кумбору не заврше овдје, јер то мјесто има нешто што не да човјеку да заборави све лијепе тренутке и сва раздрагана лица, у којима види себе. Жељела бих да погледам камп кроз све улоге које он има, јер то искуство могу слободно да назовем једним од најврједнијих које сам доживјела.

Наташа Миликановић
студент дефектологије

Петар Шираџић
IX разред

СМЈЕНА СЕДМА

11.07.-20.07.2015. год.
вирус је смјеном харао, већину са ногу оборио,
али учеснике није покорио

дјеце: 131
одраслих лица: 29
укупно: 160

**Другари су били из: Козарске Дубице, Кнежево, Добој, Брчко,
Источна Илиџа и Гацко**

“Смјену водио, на ногама остао” – Жељко Благојевић из **Градишке**
“Таласе и вирус савладавали” – Горица Билак-Моцоња из **Лакаташа**,
Милош Ђулибрк из Бијељине и Александар Алексић из **Кнежева**
“Прва линија одбране” – Срђан др Кравић из **Гацка**
“Кумборске дјевојке за његу” – Мирјана Радић из **Бијељине** и Финка
Дулаћ из **Гацка**

Са дјецом се са стомачним вирусом борили студенти – Јована Кнежевић
из **Бања Луке**, Божана Видаковић из **Зворника**, Марија Јаћимовић из
Шамца, Јелена Зеџ из **Бања Луке** и Игор Кајиш из **Брчког**

Кумбор из угла спортског аниматора

“Дубоко удахни, рашири руке па их онда полако споји изнад главе. А сад, колико год можеш, истегни се и погледај у небо. Хајде, хајде, истегни се! И ти малени у жутој мајици, хајде!” Овако почиње сваки дан у Кумбору.

Спортски аниматори су привилеговани у Кумбору, и то из више разлога. Као прво, ни један дан не може да започне без нас. Ето, толико смо важни! “Их, не може!?”, неко би сада рекао са сумњом. Али, заиста не може! Свако дијете, од оног најмањег, до највећег, па и васпитачи, кухари и спремачи, сви су ујутро на ногама, иако понекад тешко пробуђени, ишчешљани, опраног лица и зуба, на првој дневној активности. И да знате само-сви вјежбају, машу рукама како знају и умију, неко спретније, неко неспретније, па се засмију када намјерно задамо неку смјешну вјежбу која уопште нема смисла. А онда, појединци почну да се дошаптавају о протеклој ноћи. Шта се све десило на вечерњој активности, ко је најљепше пјевао и глумио, ко је први пут заплесао, ко је кога кришом погледао, ко се у кога заљубио... И то се све дешава, нећете вјеровати, на спортској гимнастици, у тих 20 минута прије доручка. Ми наравно, глумимо строгоћу, па неке намјерно опомињемо, а неке најмерно не. Али, ипак, сви вјежбају. Неки гунђају јер се нису наспавали, али ипак, вјежбају.

Онда, слиједи привилегија цјелодневног преношења знања и улагања надљудских напора да што више дјеце заволи воду и научи једну од техника

пливања. Их, има ли шта љепше?! Понекад се на нашу радост, “Школи пливања” прикључи и покоји васпитач, па је дјечи интересантно како неко, ко је много старији од њих, тек сада нешто учи. “Живот је школа, дјецо!”, поносно одговарају.

Затим, привилегија организовања спортских такмичења, игара без граница, формирања навијачких тимова, осјењивање фер-плеј навијачких пјесама, обучавање судијским правилима и наравно, на изненађење свих, прије почетка вечерњих активности, свечано додјељивање медаља направљених на радионицама од свакојаког могућег и немогућег материјала. Да, привилегија је потпуно ући у дјечији свијет...

Али, највећа привилегија од свих, јесте што се већина дјеце, управо на тим активностима, лако и несвјесно трајно везује за нас, јер се увијек памти управо онај ко нас је научио да пливамо, да убацимо лопту у кош, да плешемо и да, ма колико биле наше стварне могућности, никада не одустајемо, јер свака препрека је савладива само ако покушамо довољан број пута.

Затим, привилегија организовања спортских такмичења, игара без граница, формирања навијачких тимова, осјењивање фер-плеј навијачких пјесама, обучавање судијским правилима и наравно, на изненађење свих, прије почетка вечерњих активности, свечано додјељивање медаља направљених на радионицама од свакојаког могућег и немогућег материјала. Да, привилегија је потпуно ући у дјечији свијет...

Али, највећа привилегија од свих, јесте што се већина дјеце, управо на тим активностима, лако и несвјесно трајно везује за нас, јер се увијек памти управо онај ко нас је научио да пливамо, да убацимо лопту у кош, да плешемо и да, ма колико биле наше стварне могућности, никада не одустајемо, јер свака препрека је савладива само ако покушамо довољан број пута.

**мр Горица Билак - Моцоња
Лакташи - Бања Лука**

СМЈЕНА ОСМА

20.07.-29.07.2015. год.
смјена осма, на ногама оста

дјеце: 131

одраслих лица: 29

укупно: 160

**Другари су били из: Козарске Дубице, Кнежево, Добој, Брчко,
Источна Илиџа и Гацко**

“Смјену водио, на ногама остао” – Жељко Благојевић из **Градишке**
“Таласе и вирус савладавали” – Горица Билак-Моцоња из **Лакаташа**,
Милош Ђулибрк из **Бијељине** и Александар Алексић из **Кнежева**
“Прва линија одбране” – Срђан др Кравић из **Гацка**
“Кумборске дјевојке за његу” – Мирјана Радић из **Бијељине** и Финка
Дулаћ из **Гацка**

Са дјецом се са стомачним вирусом борили студенти – Јована Кнежевић
из **Бања Луке**, Божана Видаковић из **Зворника**, Марија Јаћимовић из
Шамца, Јелена Зеџ из **Бања Луке** и Игор Кајиш из **Брчког**

О пројекту „Социјализација дјеце Републике Српске“ сасвим искрено.

На самом почетку објаснићу моју улогу која се мијењала у периоду реализације овог Пројекта. Кренимо редом.

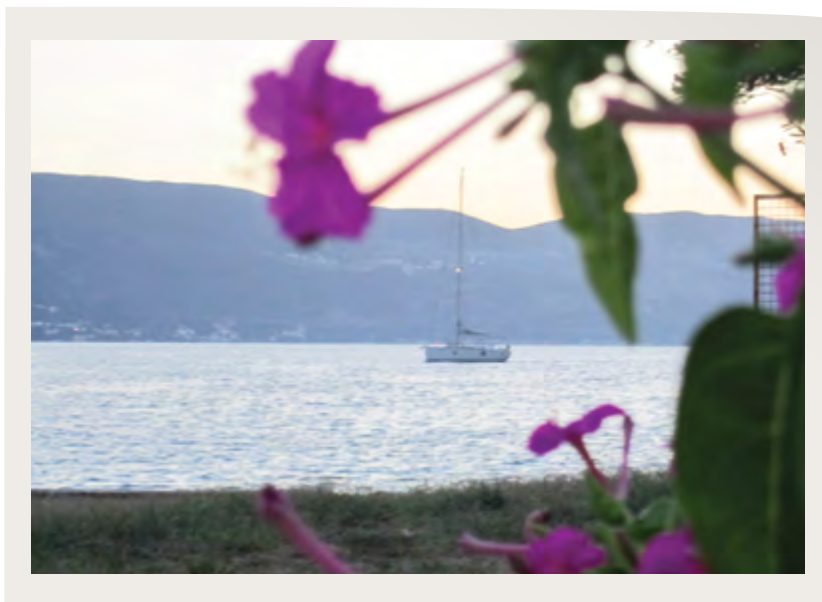

Када је објављен конкурс за избор најповољнијих установа и организација за учешће у пројекту „Социјализација и рекреација дјеце Републике Српске“ од стране Јавног фонда за дјечију заштиту са сједиштем у Бијељини, била сам пријатно изненађена. Одушевљена пројектном идејом, приступила сам избору дјеце из породица према утврђеним критеријима. Размишљања у правцу избора васпитача ишла су ка људима који имају највише искуства у раду са дјецом, а то су наставници. Први полазак дјеце на море у Кумбор био је из Козарске Дубице која је удаљена 22 километра од Костајнице. Како-тако превоз је организован до мјеста поласка, што ми се баш и није допало. Активности на обезбјеђењу подршке локалне заједнице у трошковима превоза биле су усмјерене на долазак аутобуса у Костајницу

Обезбјеђена је и подршка локалне заједнице у виду џепарца за дјецу у износу од 50 КМ за свако дијете, а износ џепарца промијењен је на 30 КМ од 2013. године.

У комуникацији са дјецом, родитељима, колегама из центара за социјални рад који су били у улози васпитача и ангажованим

васпитачима, дошла само до позитивних искустава. А најбитније је било да су се сва дјеца враћала жива и здрава.

У својству директора ЈУ Центар за социјални рад отвориле су се могућности за максималну посвећеност послу па тако и овом Пројекту, како у избору дјеце тако и у споразуму о пратнерству са основном школом из које су бирани ангажовани васпитачи. Доношење одлуке о проширеним правима из социјалне заштите од стране локалне заједнице (која је први пут донесена 2009. године на подручју општине Костајница од оснивања Центра за социјални рад 1995. године, а затим и наредних година све до 2012.године), озваничен је сензибилитет за ову врсту посла, али и друге кориснике из система социјалне заштите.

Нова размишљања у правцу избора дјеце, али и њихових васпитача за десетодневни боравак на мору, кренула су због учених појава прије свега „лицемјерства“ васпитача (што је присутно и у свим другим сегментима друштва у цјелини), неки од њих и нису били сасвим посвећени повјереном задатку и одлучила сам се на лични ангажман у својству васпитача. Свакако да у оквиру професије социјалног радника учествујем у тимском раду при избору дјеце и иницијатор сам свих активности у том погледу. Сва су дјеца са уникатним потенцијалима и потребама, задатак је свих нас да радимо за добробит дјеце, и хтјела сам да дам свој допринос у настојању да боравак дјеце на мору буде пријатан доживљај. И нисам се покајала.

Много труда треба да група функционише у заступљеним свакодневним активностима у којима дјеца учествују, али, то је инвестиција која се исплати. Имала сам више циљева када сам се ангажовала у својству васпитача, а који су потекли из мени добро познатог породичног амбијента дјеце. У свакодневном раду и пракси сусрећемо се са различитим ситуацијама у којима су на жалост, највеће жртве дјеца: разне врсте насиља, крајње сиромаштво породица у којима дјеца немају потребне услове за живот, дјеца без будућности, које један родитељ након брачног распада „препушта“ другом родитељу, а да при томе не жели никакав контакт са дјететом, или други родитељ (мајка) ради у кафани гдје и дијете борави највећи дио дана па чак и ноћу. Осим лошег економског статуса, немају изгледа да створе ни потребан минимум стамбених услова. Када дијете каже „да најпрви пут иде на море“, онда је то својеврсна потврда оправданости пројекта. Уживала сам са дјецом и њиховим несташлуцима, а када сам пријетила казном „да ћу их све побацати у море“, скакали су од среће!

Свакако да сам у реализацији Пројекта имала и примједби које су требале да увећају а никако умање његов значај, или у најгорој варијанти, буде укинут, а односиле су се на уочен однос особља према дјечи, квалитет хране, хигијенске услове и сл. Све због заступања интереса дјече и основног начела у заступању у социјалном раду, обезбјеђењу социјалне правде. А све је могуће отклонити. Да парафразирам: “кад постоји воља постоји и начин”. Тешко је, али није немогуће.

За наставак реализације Пројекта.

*Славица Савић, социјални радник
ЈУ Центар за социјални рад Костајница*

**Миланка Јокић
Градишка**

СМЈЕНА ДЕВЕТА

29.07.-07.08.2015. год.
крз љетње вреле дане дјечија се
пријатељства граде

дјеце: 113

одраслих лица: 35

укупно: 148

**Другари су били из: Бања Луке, Невесиња, Дервенте,
Вишеграда и Пала**

“Смјену дискретно и успјешно водила” – Маја Челар из **Дервенте**

“Трио фантастикус спортикус” – Александар Каурин из **Бања Луке**, Владо

Балабан из **Лакташа** и Маријана Стевић из **Братунца**

“Љекар са најдужим кумборским стажом” – Славиша др

Кунарац из **Бања Луке**

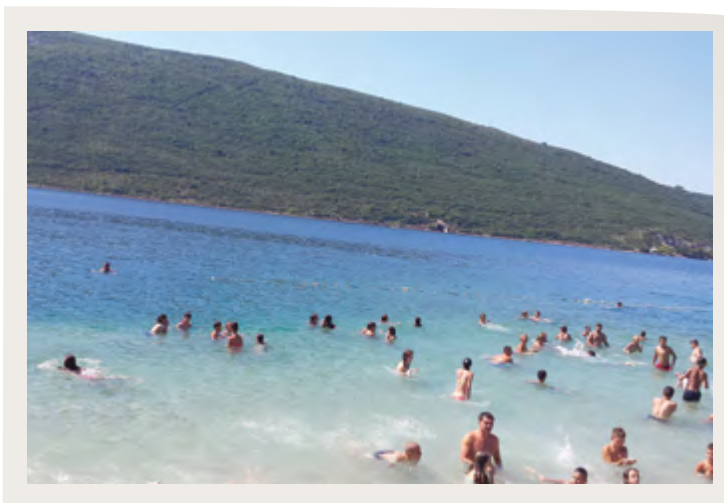
“Енергична и брижна сестра” – Јела Ђорем из **Бијељине**

Са дјецом се сродили студенти – Милка Стојкић из **Зворника** и Соња

Тодоровић из **Бијељине**

„Пут од волонтера до координатора“

рад, добила сам прилику да учествујем у пројекту „Социјализација дјеце Републике Српске“. Док су нас представници Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске упознавали са Пројектом и припремали за учешће, пред нама, студентима-волонтерима, био је велики изазов. За мене, било је то прво искуство директног рада са дјецом у погледу социјализације и интеграције у вршњачку групу.

Мој први долазак у Кумбор, 2008.године, памтим по треми коју сам имала приликом доласка. Питала сам се да ли ћу успјети испунити очекивања дјеце, стручног особља, али и сопствена очекивања. Након упознавања са организацијом рада и активностима у кампу, упознавања дјеце и особља, схватила сам да ће боравак у Кумбору бити једно лијепо искуство. Било је задовољство реализовати радионице са дјецом, пружити им подршку приликом прилагођавања групи вршњака, развијати међу њима дух заједништва и осјећај припадности, подизати ниво социјалних компетенција код дјеце са сметњама у развоју.

Десетодневним ангажманом као студент-волонтер у кампу, спознала сам да је рад са дјецом моје професионално опредјељење. Такође, била сам сигурна да поново желим доћи у Кумбор.

Након завршетка студија и заснивања радног односа у ЈУ Центар за дјецу и омладину са сметњама у развоју „Будућност“ Дервента, добила сам прилику да поново учествујем у Пројекту, овај пут као васпитач. Припрема за одлазак по други пут у Кумбор била је лакша захваљујући претходном искуству, али и одговорност у реализацији

обавеза била је већа. Заједно са дјецом из установе у којој радим, припремала сам се за нове изазове. Десетодневни боравак са дјецом у кампу подразумијевао је потпуну бригу о групи дјеце и настојање да њихова очекивања буду испуњена. Поставила сам себи циљ – да у што већој мјери допринесем интеграцији и социјализацији дјеце са оштећеним видом у групу вршњака. У улози васпитача, препознала сам као значајан фактор сарадњу са особљем у кампу. Уз помоћ и подршку свих ангажованих лица у кампу, боравак са дјецом са сметњама у развоју и њихово укључивање у вршњачку групу било је успјешно.

Године су се низале. Учествовала сам као васпитач у Пројекту четири године за редом. Свака година проведена у кампу биљежила је нешто ново, ново искуство, нове људе и увијек лијепа сјећања. Као васпитач групе дјеце оштећеног вида, није било тешко уклопити се у групу у кампу. Подршка других васпитача и стручног особља је увијек била на завидном нивоу. Равноправно смо учествовали у свим активностима, укључујући јутарњу гимнастику, школу пливања, радионице са студентима, културно-забавне активности и слично. Неизоставан сегмент у Пројекту, којем се такође поклања доста пажње у кампу, јесу и родитељи дјеце са сметњама у развоју. Путем организованих активности са родитељима, настоје се јачати њихове родитељске компетенције и пружити подршка приликом савладавања животних тешкоћа. Сваки пут, након боравка у Кумбору и повратка у школу, дуго смо препричавали доживљаје са љетовања. Многих доживљаја се сјетимо и данас. Дјеца су стекла нове пријатеље из свих крајева Републике Српске са којима се виђају када се укаже прилика. Мој циљ, у улози васпитача

године су се низале. Учествовала сам као васпитач у Пројекту четири године за редом. Свака година проведена у кампу биљежила је нешто ново, ново искуство, нове људе и увијек лијепа сјећања. Као васпитач групе дјеце оштећеног вида, није било тешко уклопити се у групу у кампу. Подршка других васпитача и стручног особља је увијек била на завидном нивоу. Равноправно смо учествовали у свим активностима, укључујући јутарњу гимнастику, школу пливања, радионице са студентима, културно-забавне активности и слично. Неизоставан сегмент у Пројекту, којем се такође поклања доста пажње у кампу, јесу и родитељи дјеце са сметњама у развоју. Путем организованих активности са родитељима, настоје се јачати њихове родитељске компетенције и пружити подршка приликом савладавања животних тешкоћа. Сваки пут, након боравка у Кумбору и повратка у школу, дуго смо препричавали доживљаје са љетовања. Многих доживљаја се сјетимо и данас. Дјеца су стекла нове пријатеље из свих крајева Републике Српске са којима се виђају када се укаже прилика. Мој циљ, у улози васпитача групе дјеце са сметњама у развоју, сваке године био је остварен.

За 2015. годину могу рећи да је година када је пред мене постављен највећи изазов – бити координатор смјене у Пројекту. Улога координатора носи са собом велику одговорност, тако да није било лако припремити се за тај задатак. Захваљујући подршци коју сам имала и у току припреме и у току боравка у кампу од стране представника Јавног фонда за дјечију заштиту Републике Српске, било је лакше успјешно реализовати ову улогу. Моје стрепње прије поласка везале су се за питање да ли ћу

успјети успоставити добру сарадњу са особљем у кампу, јер сам сматрала да је то кључни фактор за успјешну реализацију активности и самим тим испуњавање циљева Пројекта.

Десетодневни бораваку Кумбору у улози координатора представљао је још једно позитивно искуство учешћем у Пројекту „Социјализација дјецe Републике Српске“. На основу детаљно планираних активности заједно са особљем у кампу, пружањем квалитетне здравствене и психо-социјалне подршке, стварањем заједништва и развијањем кохезије у групи, успјели смо испунити очекивања оних због којих Пројекат и постоји, очекивања дјецe.

На крају, желим да кажем да без обзира о којој улози је ријеч (студента-волонтера, васпитача или координатора), увијек сам себи постављала исти циљ – допринијети у највећој мјери социјализацији и интеграцији дјецe у вршњачку групу и учинити им боравак на мору што љепшим. Јер, највећа покретачка снага свих нас јесу насмијана дјечија лица.

Маја Челар
дипл.социјални радник

Славица Ђокановић
Доњи Жабар

СМЈЕНА ДЕСЕТА

07.08.-16.08.2015. год.
августовски дани теку,
дјечији се снови плету

дјеце: 135
одраслих лица: 25
укупно: 160

Другари су били из: Осмака, Фоче, Приједора, Српца и Требиња

“Челична дама” – Бранка Мишић из **Бијељине**

“У здравом тијелу здрав дух” – Горан Родић из **Приједора**, Огњен

Говедарица из **Фоче** и Раде Јокић из **Братунца**

“Мајчинска брига” – Татјана др Станковић из **Фоче**

“Топло, топло, топлије” – Радмила Милановић из **Фоче**

Са дјецом су кумборски свијет градили студенти – Игор Ракић из **Српца** и
Слободанка Стојичић из **Вишеграда**

Мој почетак учешћа у пројекту “Социјализација дјеце Републике Српске ”

Неке давне, 2004. године, кад сам први пут учествовала у пројекту “Социјализација и рекреација дјеце РС – Кумбор 2004”., била сам скептична. Ни једног момента нисам помислила које нас чари и љепоте чекају у том прелијепом Кумбору. Била је то бојазан, како се уклопити са толиком групом дјеце различитог узраста, различитог социо-културолошког миљеа, различитих навика. Одлучила сам пробати, и од тада сваке године, као васпитач учествујем у том Пројекту.

Радост дјеце која први пут угледаше море, ти добри људи који нас дочекаше по доласку у одмаралиште, је нешто незаборавно. Пожељела, сам да Пројекат траје што дуже. Кумбор је једна оаза мира, пуна радости и љубави коју треба доживјети. Пројекат су осмисли људи великог срца, који воле дјецу, и којима је срећа дјечија највећа радост. Ово баш говорим из срца, јер сам тако и осјећала.

Много се тога од тад промјенило, наравно боље. И сваке године, нешто ново у Пројекту.

Циљеви се остварују, како су и осмишљени. Највише ме одушеве дјеца са посебним потребама, који имају прилику да се друже са својим вршњацима из „нормалне“ популације и заједнички, а према својим могућностима учествују у свим активностима. Ти сусрети дјеце из различитих средина,

зближе дјецу, и између њих остају нераскидива пријатељства. Тај предиван осмјех, те очи пуне сјаја, само су потврда колико се сви осјећају срећно. То се баш и не може описати, то се мора доживјети.

Нећу изоставити ни особље које се брине о дјецу свих тих десет дана боравка у Кумбору. Кординатори, васпитачи, спортски аниматори, студенти и медицинско особље, су несебични људи који 24 сата бдију над дјецом и поклањају им своју љубав и пажњу.

Моје виђење Пројекта у будућности

Моје мишљење је, да Пројекат има свјетлу будућност, само уз подршку шире друштвене заједнице. Фонд дјечије заштите РС и људи који раде на овом Пројекту, са пуно ентузијазма и залагања успјели су, свакако уз подршку реализатора Пројекта, одржати Пројекат и сваке године укључити што више дјеце. Искрено се надам, да уз залагање и подршку, Пројекат ће трајати још дуго, на задовољство наше дјеце и нас који Пројекат подржавамо.

Ово је Пројекат који је оправдао своје постојање, и надам се да ће још дуго, дуго трајати, на задовољство свију нас.

Радмила Дошенивић
социјални радник
Коз. Дубица

СМЈЕНА ЈЕДНАЕСТА

16.08.-25.08.2015. год.
љето се разбуктало, дјечије
осмијехе расијало

дјеце: 132

одраслих лица: 24

укупно: 156

Другари су били из: Шипова, И. Купреса, Бања Луке, Берковића, Билећа, И.Н. Сарајева, Шековића, Власенице и Милића

“На кормилу дјечијих снова” – Жарко Даничић из **Приједора**

“Пливање више није баук” – Лазар Табаковић из **Билеће** и Марко Блануша из **Костајнице**

“Стуб сигурности “ – Невенка др Ловрен из **Власенице**

“Доступна, присутна” – Младенка Милошевић из **Братунца**

Са дјецом се повезали студенти – Теона Гуровић из **Требиња**, Александра Кусмук из Пала и Драгана Цвијетиновић из **Бијељине**

Кумбор

Пројекат Социјализације дјецe „Кумбор у мом животу“ је индиректно присутан још од 2004. или 2005. године (не могу тачно да се сјетим). Имала сам око 15 година када ме је моја тетка, социјални радник, позвала и са одушевљењем ми причала о одласку на море и дружењу са другом дјецом. С обзиром да сам дијете палог борца испуњавала сам услове за учешће у Пројекту. Не могу да се сјетим зашто те године нисам отишла, али сјећам се да ми је било жао и да сам са осјећајем туге, али и одушевљења, слушала о њеним доживљајима са одраслима и дјецом које је упознала тамо. Сваке слиједеће године тетка би одлазила у Кумбор, враћала се исцрпљена и препричавање доживљаја започињала са: „ Никада више“. Али, одмах затим би почела да прича о томе како су дјеца научила да пливају, како су се забавили, дружили, били добри али и несташни.

Причала би како је једна цурица лијепо пјевала, а опет друга побјеђивала дјечакe у фудбалу. О томе како би дјеца плакала за родитељима када тек дођу, а онда плакали што се растају од другара. И тако би се, кроз причу која је трајала, на њеном лицу појавио и задржао осмијех, као јасна потврда колико је све вриједило, а онај умор од прије као да није ни постојао. У мају 2011. године, док сам се враћала са предавања, тетка ме је назвала и рекла да су почеле пријаве за учешће у Пројекту. Тада сам већ била студент треће године психологије и била је то, коначно, година када сам могла да се пријавим као студент волонтер. Одмах сам се вратила на факултет и потражила професорицу код које сам се могла пријавити. Мој први сусрет са Кумбором; VIII смјена, од 25. јула до 4. августа.

Стигао је и тај дан. Сјела сам у аутобус пун дјеце, радујући се, али помало и стрепећи од непознатог. Са нама је био и координатор те смјене као и двоје студената који су изгледали поприлично изгубљено, баш као и ја. Стигавши у одмаралиште затекли смо много уплакване деце са ишараним мајицама и обојеним рукама. Са сузама и загрљајима они су се опраштали од својих новостечених другара. Ја сам смјештена у кућицу са пет дјевојчица, које су ме посматрале сумњичаво када сам се појавила на вратима. Рекле су да су оне моје цимерке, на шта сам ја одговорила са „cool“, да би затим једна од њих пришла и представила се: „Ја сам cool Тијана“. Тог тренутка била сам „купљена“. То је била смјена која је оправдала моју дугогодишњу жељу да дођем у Кумбор. Пуно посла, превише папирологије, али у исто вријеме била је то смјена препуна узбуђења и дивних људи, како малих тако и великих. Једна смјена препуна смјеха, њежности и љубави. Изненадила ме је блискост коју сам остварила са много људи за тих кратких десет дана, а то узбуђење ме држало још дуго након повратка. Оне сузе које сам видјела по доласку, сада су ми биле сасвим јасне, а и своје сам тешко сакривала. Слиједеће године сам се опет пријавила и на љето поново запутила пут Кумбора. Нова лица, нове приче, али суштина иста. Опет сам упознала дивне људе, родитеље и дјецу, васпитаче и спортске аниматоре, а од свију сам научила много тога што развијам и користим из године у годину.

По завршетку основних студија и стицања звања психолога, јавила сам се као васпитач у Центар за социјални рад гдје сам одржала састанак са двадесет и двоје дјеце, која су те године требала ићи у Кумбор. Након игре упознавања сви су причали у глас, смијали се и стекао се утисак да ће то бити још једна дивна смјена. И била је.

Моја улога се знатно промијенила, а са њом и перспектива из које сам посматрала Пројекат. Одговорност је била дупло већа, а сати спавања је било много мање. Сво вријеме била сам на опрезу, покушавала сам и надам се успјела, да пазим и конторолишем дјецу, а у исто вријеме и да их не спутавам у игри у одмору. Почела сам пажљивије да посматрам оно што раде други васпитачи те да усвајам и примјењујем неке њихове методе у властитом раду са дјецом. Све у свему, другачије искуство од претходних, али када сам сумирала тих десет дана и видјела да су дјеца срећна и задовољна, осјећај испуњености је био исти, ако не и већи него прије.

Свако путовање са дјецом је имало посебну драж, сваке године дешавале су се другачије ствари, а по повратку би се препричавале нове догодовштине. Увијек бих упознала неко дијете чија би ме животна прича растурила или одушевила. Изнова бих гледала промјене на дјеци; тужна лица претварала би се у срећна, стидни и усамљени би стекли нове пријатеље, а на колективном нивоу би се ширио неки осјећај једнакости и заједништва.

Из године у годину у Кумбору учим нешто ново, учим од одраслих, али првенствено од дјеце. Дјеца су ме научила да се борим, да се радујем и да сваки дан доноси нешто ново, те да у њега треба ући отвореног ума и чистог срце.

Ирена Топаловић
дипл. психолог
Источно Сарајево

Анђела Перих
Пелагићево

СМЈЕНА ДВАНАЕСТА

25.08.-03.09.2015. год.
школска година је тихо дошла,
али кумборска игра није прошла

дјеце: 127
одраслих лица: 22
укупно: 149

Другари су били из: Прњавора, Љубиња, Бања Луке, Приједора, Петровца, Сребренице, И. С. Града, Зворника и Новог Горажда

“Бити или не бити чинило се тад’” – Јелена Малетић из **И. С. Града**

“Двојац спортског духа” – Јеленко Лукић из **Зворника** и Маријан Пилиповић из **Приједора**

“Једноставност је најближа савршенству” – Штефица др Савић из **Фоче**

“Њега је тамо гдје су дјеца” – Славица Вујучић из **Фоче**

Мрежу позитивних емоције са дјецом плели студенти – Дајана Малиновић из **Добоја**, Дајана Еркић и Славица Стојишић из **Власенице**

Једна обична прича о дивном искуству у пројекту „Социјализација дјеце РС“

Моје прво искуство у Пројекту почиње са припремом документације, дјеце и васпитача за боравак у Кумбору, као и сваки почетак био је тежак, али веома успјешан. Послије првог корака, или као што ја волим да кажем „пузања“ крећем у нове изазове гдје ћу моћи и да коначно направим тај фамозни први корак и то ни више ни мање наго као Васпитач. Васпитач у Пројекту сам била двије године.

Ангажовањем за васпитача прошла сам једно дивно искуство у раду са дјецом, јер је моја животна жеља да радим са малишанима који су толико дивни да човјек једноставно не може остати равнодушан. Равнодушност не постоји у том послу, а то доказује и једно понашање дјевојчице која је била из породице у којој је било присутно физичко насиље од стране њеног оца према њеној мајци. Мала Весна је када смо кренули у Кумбор била ћутљива, повучена и није вољела да се игра и дружи са дјецом. Првих дана боравка почела је чак и да испољава агресивност према осталој дијечи. Међутим, предзадњег дана нашег боравка десило се следеће: „Једна дјевојчица је изгубила нешто новца, а „моја“ (како сам је од миља звала) Весна је рекла како зна гдје је новац видјела те нам показала то мјесто. Дјевојчици је Весна предала изгубљено и постала главна јунакиња у смјени“. То искуство је помогло да „моја дјевојчица“ постане комуникативна и омиљена у друштву. Приликом повратка њена мајка је остала изненађена и том приликом је рекла: „Па ово није моја Весна“, јер

се Веснино понашање толико побољшало да мајка није могла да вејрује да је то њено дијете.

Након искустава као васпитач одлучујем се на следећи корак, а то је Координатор. Моја искуства као координатора смјене су јако позитивна, а један догађај је томе у многоме допринио: „Док сам једног дана сједила у својој кућици сва уморна и преплашена од тога да ли ћу све стићи да урадим на вријеме, један дјечак је дошао да тражи своју како је он назвао „распитачицу“ и толико ми је са том једном ријечју уљепшао тај тмурни дан“. Након тога дана долази следећи пријатан тренутак: „У смјени су била два брата (близанци) од њих један дијечак је добио стомачни вирус и повратио је, а други дјечак долази код мене и плаче, пошто сам мислила да плаче због брата рекла сам му: „немој плакати, брату ће бити добро!“, а тај дјечак ми је на то одговорио: „ма не плачем ја због брата, већ због тога што ме је страх да и мене не ухвати тај вирус“.

Након свих ових мојих искустава сматрам да је поменути Пројекат од веома великог значаја и за васпитаче и за координаторе, а прије свега за дјецу. На крају желим да кажем:

„Дјечији осмијеси вриједе више од хиљаду ријечи“!!!

Јелена Малетић
Источни Стари Град

СМЈЕНА ТРИНАЕСТА

*03.09.-12.09.2015. год.
септембарски дани доносе дашак
вјере коју дјеца са собом носе*

дјеце: 76

одраслих лица: 38

укупно: 114

**Другари су били из: Градишке, Бања Луке, Приједора,
Српца, Пала и Добоја**

“Свеприсутна и ненаметљива” – Цана Стојковић из **Српца**

“Шта је море без боравка у води” – Дејан Главоњић из **Зворника**,

Предраг Тривун из **Бијељине** и Милица Старовић из **Гацка**

“Приједорски доктор” – Владо др Радић из **Приједора**

“Уз доктора” – Сњежана Кусета из **Приједора**

Заједно у активностима студенти – Бојан Тргић из **Градишке**, Ана Бартула
из **Сокоца** и Миња Рајичевић из Козарске **Дубице**

Кумбор

Ко год је икад био учесник пројекта “Социјализација дјете Републике Српске” у било којој улози сигурна сам да на помен овог дивног одмаралишта своје очи напуни сузама, јер у срцима свих нас изазове прегршт најљепших емоција.

Када једанаестогодишња дјевојчица са дијагнозом хемипареса десне стране добије прилику боравити десет дана у окружењу у ком се сви према њој односе попут родитеља са много разумијевања, љубави и без подругљивости, за разлику од околине у којој се свакодневно налази њено малено, рањиво срце бива испуњено неописивом радошћу коју до тада и није баш често осјетила. Много нових другара, најљепших, најискренијих осмијеха и искрених пријатељстава за цијели живот. Један од кључних фактора за превазилажење препрека које се нађу на путу свих нас “другачијих”, бар у мом случају била су управо поменута пријатељства. Тамо сам упознала људе који ме потпуно разумију, за које знам да им се увијек могу обратити, те сматрати их пријатељима за цијели живот.

Имам физички недостатак, тако да је физичко васпитање било предмет који сам мрзила у школи, јер сам се ту осјећала некако највише различитом. Сјећам се јако добро мог боравка 2004. године када сам другарицу из Сребренице, која је у Кумбору боравила као јако надарено дијете управо ја ослободила страха од воде и научила пливати. Тада је мој највећи комплекс био превазиђен, схватила сам да ни један недостатак не може бити препрека у колико постоји жеља и довољна количина воље, те бар неколико људи који те који те потпуно подржавају.

Овај Појекат имао је утицај и на даље изборе у мом животу. Сада сам дипломирани психолог. Тренутно сам незапослена, али бих вољела радити са дјецом са посебним потребама. Својим знањем, те великом борбом кроз живот знам да бих имала велику могућност помоћи им да схвате да се ми са потескоћама не разликујемо од других.

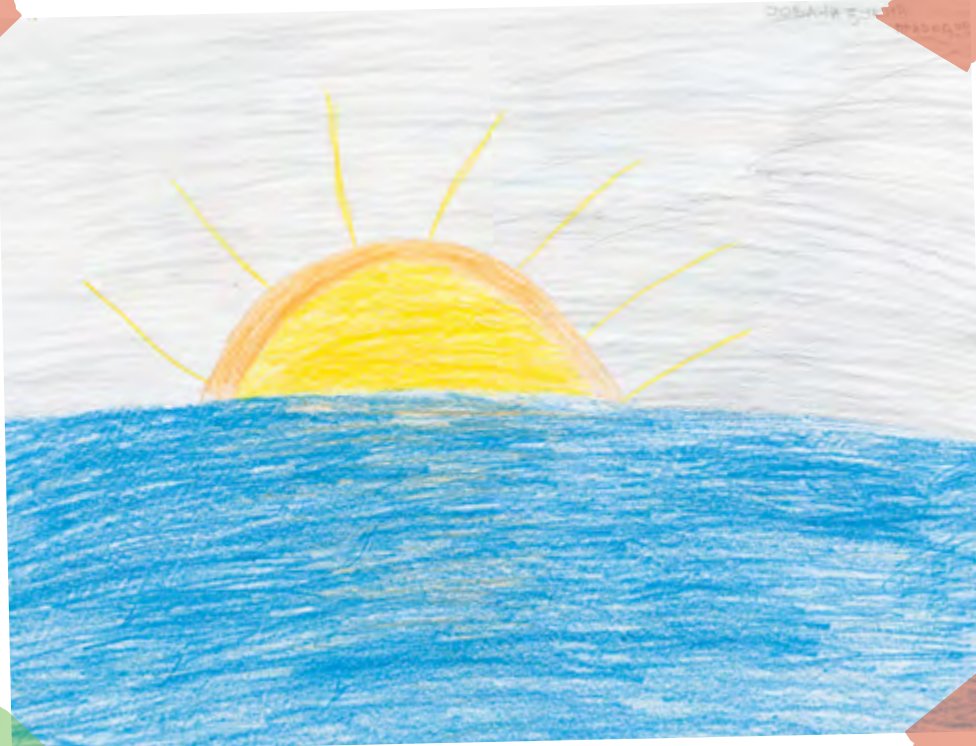
Као студент психологије - волонтер погледала сам Пројекат из новог до тада ми непознатог угла који ме је још више одушевио. Тридесетак одраслих људи, свако стручњак у својој области одлучили су својих 10 дана потпуно подредити дјеца са којима бораве. Велика количина љубави и преданости. Тим пажљиво одабраних стручњака, различитих доби и профила, а сви са истим задатком, изазвати што више искрених осмијеха, оних какве само дјеца могу показати, оних који уносе велике количине нове енергије и жеље, без обзира на мало спавања, ситне адаптационе проблеме, по неки вирус... са којима се особље увијек успјешно успије изборити. Количина проливених дјечијих суза при повратку кући, најтоплији загрјаји, сјај најзаљубљенијих очица на свијету најбољи су доказ колико је овај Пројекат успјешан и колико је (сад се већ може рећи генерација) усрећно.

У контакту сам са једним дјечаком Миљаном, који има исту потешкоћу као ја и са којим ради иста терапеуткиња која је са мном радила када сам била дијете. Кроз разговор са Миљановом мамом сазнала сам да му терапеуткиња стално прича о једној Славени која је стално радила вјежбе и коју су исто тако као њега бољеле, али се сада успјела излјечити. Мајка је сматрала да је та Славена само дио нове измишљене мотивационе приче, а ја се нисам надала да ће моја физикална терапија заиста позитивно утицати и на остале.

Дио сам овог Пројекта била и прошле године као васпитач и бићу дио овога све док буде постојао. Одговорно тврдим да студенти волонтери много више праксе стекну за вријеме овог боравка него за вријеме студија. Емоције у овом тренутку не могу потпуно обуздати, нити наћи довољну количину правих ријечи којима бих све ово могла адекватно описати, све што на крају могу рећи је да се овако нешто мора доживјети. Идејни творац овог Пројекта направио је велики корак ка примјени инклузије у пракси. **Ово је једино мјесто гдје се инклузија примјењује у потпуности и то управо онако како је замишљена.**

*Славена Рајић,
дипломирани психолог
Пале*

Јована Ђукић
Приједор

Марко Ђукић

СМЈЕНА ЧЕТРНАЕСТА

12.09.-19.09.2015. год.
Кумбор има исти сјај иако се
активностима ближи крај

дјеце: 62
одраслих лица: 49
укупно: 111

Другари су били из: Бијељине, Бања Луке, Милића, Рудог, Вишеграда, Сокоца, Дервенте, Гацка, Билеће, Приједора и Требиња

“Двојац на кормилу” – Милија Боричић из **Бања Луке** и Нада Јововић из **Гацка**

“Насмијана подшка” – Анђелка Бољановић из **Гацка**

“Ко се боји воде још?” – Дејан Главоњић из **Зворника** и Бобан Миросављевић из **Бијељине**

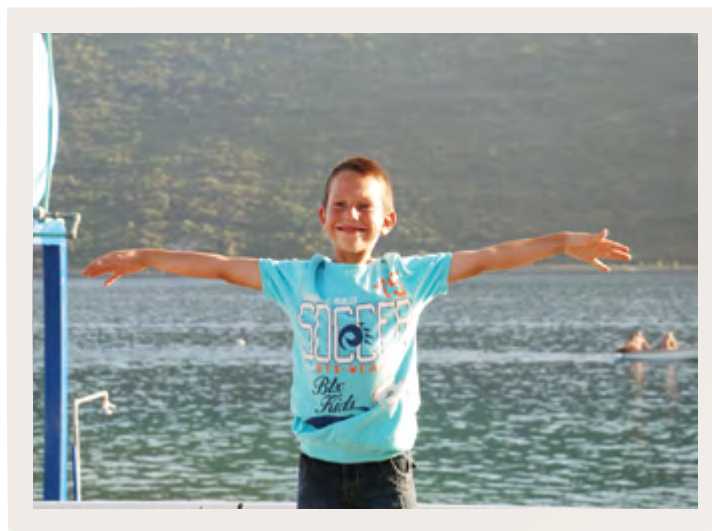
“Младост, искуство, брига” – Вера др Говедарица из **Гацка**

“Незамјењива” – Финка Дулаћ из **Гацка**

Заједно са учесницима до осмијеха студенти – Љубомир Унчанин из **Приједора**, Јована Драговић и Миљана Дракул из **Фоче** и Алекса Бијелић из **Брчког**

Искра Кумбора

Преко пројекта „Социјализација дјеце Републике Српске“ први пут сам посјетила Кумбор 2006. године као родитељ, са ћеркицом која има „Down“ синдром. Од тада често идем као васпитач испред Спортског савеза ментално недовољно развијених лица РС.

Као мајка осврнула бих се на позитивну страну кампа. Моја дјевојчица је први пут у кампу била са девет година. За Кумбор је вежу најљепше успомене. Учествовала је у свим организованим активностима, дружила се са вршњацима, научила пливати, тамо се и први пут заљубила. Активности су прилагођене дјецима, тачније дружењу дјеце, родитеља и васпитача кроз различите активности. Десет дана у Кумбору је прошло веома брзо. Дјеца су се зближила, завољела и свакодневно дружила. То је код њих, а и код мене, изазвало бујицу емоција на растанку. Растанак је можда и најупечатљивији моменат у кампу: сви плачу, грле се, размјењују телефонске бројеве, сликају за успомене...

Као родитељ упознала сам многе родитеље са истим или сличним проблемима. Свакодневно смо размјењивали искуства у необавезном дружењу, као и на радионицама које су биле организоване од стране Фонда. Радионице су биле уско везане за развијање родитељских вјештина – родитеља дјеце с посебним потребама. И након одласка кући из кампа остајала сам у контакту са дјецом и родитељима из других градова. И данас када се чујемо преко телефона дјеца ме ословљају са „мама“ и питају „Када ћемо опет ићи“ што ми напуни очи пуне суза. Тада схватим колико то њима значи и колико је оставило утицаја на њихов даљи живот.

Као васпитач трудила сам се да свој дјеци посветим пажњу, да им боравак у Кумбору учиним што љепшим. Заједно смо израђивали маске за маскенбал, припремали програм за забавне вечери, такмичили се, плесали...Трудила сам се да активирам сву дјецу. Са колегама сам знала да се маскирам па смо се заједно по кампу зезали с дјецом, а све у циљу што боље атмосфере. Имајући у виду да сам у Кумбору била у три улоге могу рећи да је вриједност кампа непроцјењива и за дјецу и за родитеље. Осим подршке и дружења дјеца и родитељи оду са пуно ентузијазма и позитивне енергије коју су током десет дана накупили.

Иако девет година радим у Удружењу дјеце и омладине са посебним потребама и њихових родитеља „Искра“, члан сам Управног одбора спортског савеза ментално недовољно развијених лица РС и члан сам Управног одбора ментално недовољно развијених лица РС, сваки дан за мене је нови изазов. У раду са дјецом и кроз спортска такмичења сусретала сам се и са смијехом и са тугом, али управо то је оно што ми даје снаге да и даље наставим да радим.

Васпитач:
Кнежевић Свјетлана
Спортски Савез ментано недовољно
развијених лица Републике Српске

РИЈЕЧ ГОСТИЈУ

Предсједник Борачке Организације Републике Српске посјетио дјecu у Кумбору

Предсједник Борачке организације Републике Српске, генерал Миломир Савчић посјетио је 9. јула 2015. године, дјecu учеснике шесте смјене пројекта “Социјализација дјecu Републике Српске - 2015” и обрадовао их пригодним поклонима.

Приликом посјете, генерал Савичић је истакао да се Пројекат реализује 14 година у континуитету и да је у том периоду обухваћено више од 18.000 дјecu, најосјетљивијих категорија, из свих општина Републике Српске. “Ријеч је о Пројекту који показује све своје добре стране од социјализације, дружења и да на неки начин дјecu, чији родитељи нису у стању, омогућимо љетовање”, истакао је Савичић.

Позитивно оцијенивши досадашње активности на реализацији Пројекта, предсједник је изјавио да је у овој години предвиђено да

програмом буде обухваћено 1.840 дјеце и 395 одраслих пратећих лица. Дјеца су смјештена у хотелу/хостелу “Кумбор” у Кумбору, у Црној Гори, а ријеч је о најосјетљивијим категоријама дјеце из Српске, узраста од 6 до 17 година, чије је задовољавање развојних потреба онемогућено или отежано неповољним социјалним, материјалним или здравственим проблемима или породичним приликама.

У оквиру шесте смјене, од 2. јула до 11. јула, у Кумбору је љетовало 97 дјеце из Бијељине, 36 дјеце из Бањалуке и 36 малишана из Рибника. Малишани су припремили пригодан програм за госта, у коме су показали своја умијећа и потенцијале и тиме потврдили основни мото Пројекта – афирмација (преосталих) капацитета код дјеце, а не недостатака!

У свом обраћању предсједник Савчић је дајући подршку овом Пројекту изразио увјеравање да ће он бити настављен и у наредним годинама, а све у најбољем интересу велиог броја дјеце из Српске.

¹Часопис „Српски борац“ 09.07.2015.

ПЈЕСМА ЗА ГЕНЕРАЛА

*Пјесму пише васпитач Ранко-борац
ових стихова и строфа, лично творац.
Да се обратим Вама дозволите ми
по чину мајор а генерал сте Ви.*

*Сви смо сада у Кумбору на плажи
правила су друга, војничко не важи.
Хвала Вам пуно на посјети дјечи
ратници су били сви њихови преци.*

*Били сте командант заштитног пука
свака част, аплаудира Вам Бањалука.
И Бијељина Вам велики аплауз шаље
опет Бањалука и Рибник-идемо даље.*

*Из Рибника довели смо ћаке
шаљу Вам поздрав и њихове баке.
Свака пјесма има и слику и поруку
контактирајте шефа пројекта госпођу Јованку.*

*Реците јој да овде ништа не фали
само број је дјеце доста мали.
За наредна љета нека се број повећа
и за Вас и за нас то ће бити срећа.*

*Ако нас још сладоледом частите
од шесте смјене аплауз примите.
Наређење моје одмах извршите
дођите до мене да се обратите.*

**Аутор:
Ранко Кузмановић,
васпитач из Бања Луке испред
Градске борачке организације Бања Лука**

*Драгана Пандуревић
Модрица*

*Крста Стопарић
Пелагићево*

ЈУ Јавни фонд за дјечију заштиту
пројекат
“Социјализација дјеце Републике Српске 2015.”

Публикација
Кумборски споменар 2015

Приредили публикацију
Стручна служба Фонда:
Мр Јованка Вуковић, дипл. социјални радник
Слађана Трифуновић, дипл. психолог
Марко Милисав, дипл. политиколог

Компјутерска обрада и штампа
МОЈИЋ д.о.о
Павловића пут бб Бијељина
+ 387 (0)55 418 000
www.mojic.com

Издавач:
ЈУ ЈАВНИ ФОНД ЗА ДЈЕЧИЈУ ЗАШТИТУ
Јерменска 1а, Бијељина
+ 387 (0)55 490 310
jfdz@teol.net
www.jfdz.org
Недељко Јовић, в.д. Директор

Тираж
500 ком.

Фотографисање дјеце-учесника у Пројекту и објављивање дјечијих
фотографија у Билтену и тиме на насловној страни је
уз писану сагласност родитеља или старатељ